

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
המידע	חופש	תא
073-3862131		טל':
תשפ"א	ניסן	כ"ה
2021	אפריל	07

לכבוד,

שלום רב,

הנדון: בקשתך לקבלת מידע בנושא ביטול פטור דת שניתן למיועדות לשירות ביטחון מטעמי

הכרה דתית

1. בקשתך לקבלת מידע בנושא שבנדון הועברה לבחינת הגורמים הרלוונטיים, ולהלן התייחסות צה"ל כמענה לבקשתך, לפי סעיפיה.
2. **סעיף 4(א)** – להלן מספר הבקשות שהוגשו לרשויות הגיוס ע"י מלש"ביות בהתאם לסעיף 40 לחוק, בשנים 2015-2020:

שנה	מספר התצהירים שהוגשו
2015	18,113
2016	17,392
2017	18,712
2018	18,289
2019	19,462
2020	18,967

3. **סעיף 4(ב)** – הנתונים המבוקשים אינם קיימים במערכת הממוחשבת, והפקתם תצריך בחינה ידנית של כלל תיקי המלש"ביות בשנים הרלוונטיות, פעולה העולה כדי הקצאת משאבים בלתי סבירה. משכך, אין בידנו להיעתר לבקשתך בעניין זה, לפי סעיף 1(18) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק").
4. **סעיף 4(ג)** – להלן מספר הבקשות שהוגשו לרשויות הגיוס על-ידי מלש"ביות, ולא ניתן פטור משירות בענייןן (לרבות מקרים בהם לא ניתן פטור לבקשת המלש"ביות):

שנה	מספר התצהירים שנדחו

271	2015
383	2016
474	2017
428	2018
519	2019
211	2020

5. **סעיף 4(ד) –** להלן מספר המלש"ביות שערערו על ההחלטה שלא להעניק להן פטור על אף הגשת תצהירן, בשנים 2020-2015 :

מספר המלש"ביות	שנה
0	2015
0	2016
7	2017
9	2018
6	2019
14	2020

יובהר, כי נתונים אלו מיצגים את מועד הרישום במערכת הממוחשבת, וייתכן כי קיים פער מסוים בין מועד הגשת בקשת הערעור ומועד הזנת המידע למערכת.

6. **סעיף 4(ה) –** להלן נתונים לגבי מספר הערעורים שהתקבלו בשנים 2020-2015 :

מספר המלש"ביות	שנה
0	2015
0	2016
1	2017
2	2018
4	2019
8	2020

נכון למועד כתיבת שורות אלה, טרם התקבלה החלטה בעניין ערעור נוסף שהוגש במהלך שנת 2020.

7. **סעיפים 4(ו)-(ז)** - המידע המבוקש עומד לעיון הציבור (בין היתר, באמצעות אתר בית המשפט העליון במרשתת ובמאגרים משפטיים).
8. **סעיפים 4(ח)-(ט)** – בהתאם להוראות סעיף 8(4) לחוק, נבקש להפנותך למשרד הביטחון, האמון על התקשוריות מערכת הביטחון, לרבות בנושא לגביו פנית.
9. **סעיף 5** – נוהל העבודה המוזכר בפנייתך, "נוהל עבודה שעניינו טיפול בבקשות לפטור מהכרה דתית", הינו הנוהל העדכני לפיו פועלות רשויות הגיוס. זאת, בכפוף לאמור בסעיף 3 לתגובת המדינה לעתירה בבג"ץ 6127/19 **איחוד הישיבות בארץ ישראל נ' שר הביטחון**, במסגרתו עדכנה המדינה כי הוחלט להפסיק את ההסתייעות בחוקרים פרטיים במסגרת הטיפול בבקשות של מיועדות לשירות ביטחון המבקשות פטור משירות מטעמי הכרה דתית.

בברכה,

ליפשיץ	מיקה	סא"ל
ומבצעים	אסטרטגיה	רע"ן
ב/דובר צה"ל והממונה על חופש המידע בצה"ל		

הרקע לבקשה:

2. סעיף 40(א) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], תשמ"ו-1986 (להלן: "החוק"); מורה כי מיועדות לשירות ביטחון (להלן: "מלש"ביות") שהצהירו בכתב בפני בית דין על כך ששומרות שבת וכשרות וכן מנועות מלשרת בצה"ל בשל טעמים דתיים, יקבלו פטור משירות ביטחון, להלן לשון הסעיף:

40. (א) מיועדת לשירות בטחון שהצהירה בכתב לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], השל"א-1971, בפני שופט או דיין בבית דין רבני, שלושה אלה:

- (1) טעמים שבהכרה דתית מתנעים אותה מלשרת בשירות בטחון;
  - (2) היא שומרת על כשרות בבית ומחוצה לו;
  - (3) היא אינה נוסעת בשבת –
- תהא פטורה מחובת שירות בטחון לאחר שתמסור את התצהיר, באופן וכמועד שייקבעו בתקנות, לפקד שהוסמך לכך."

3. על אף שהחוק נקט בלשון שאינה מותירה מקום לשיקול דעת רשויות הגיוס, הרי שלהן עדיין נתון שיקול דעת מכוח הפסיקה, וכפועל יוצא מזה – במקרים רבים, קבלת הפטור בהתאם לסעיף 40 לחוק אינה אוטומטית וישנם הליכים נלווים. בקשה זו עניינה בנתונים שונים הנוגעים לפעילות מיטב עקב שיקול הדעת הפסיקטי שניתן לה בכל הנוגע ליישום הסעיף.

פירוט הבקשה:

4. מבוקש להעביר לעיון הח"מ את המידע הבא, בחלוקה לפי שנים, לתקופת הזמן שבין שנת 2015 לשנת 2020:
  - א. מספר התצהירים שהוגשו על ידי מלש"ביות בהתאם לסעיף 40 לחוק.
  - ב. מספר התצהירים שהועברו לבחינת טרם מתן הפטור, לרבות: ראיון דת, שאלון דת או שימוע.
  - ג. מספר התצהירים שהוגשו על ידי מלש"ביות בהתאם לסעיף 40 לחוק ולא אושרו לאחר בחינתם.
  - ד. מספר המקרים בהם מלש"ביות ערערו על החלטת לדחות את תצהיריהן.
  - ה. מספר הערעורים שהתקבלו.
  - ו. מספר המקרים בהם עתרו מלש"ביות על החלטת לדחות את תצהיריהן לבית המשפט העליון בשבתו בבית משפט גבוה לצדק.
  - ז. מספר העתירות שהתקבלו, וכמוצאה מכך ניתן לעותרות פטור בהתאם לסעיף 40 לחוק.
  - ח. כמות הכסף שצה"ל ו/או משרד הביטחון שילם לחוקרים פרטיים לצורך ביצוע חקירות פרטיות במהלך השנים 2015-2020 בחלוקה לפי שנים (ראו סי' 11 לנוהל העבודה המצ"ב).
  - ט. המכרז או הצעת העבודה שפורסמה לצורך העסקת חוקרים פרטיים (ראו סי' 11 לנוהל העבודה המצ"ב).

5. **בנוסף** – מבוקש לדעת האם "נוהל עבודה שעניינו טיפול בבקשות לפטור מהכרה דתית" הוא הנוהל העדכני לפיו פועלות רשויות הגיוס? אם יש נוהל חדש או שונה מהנוהל המצורף – נבקש לקבלו.

... **העתק נוהל העבודה שהועבר לח"מ מצ"ב ומסומן "ב"**.

6. לבסוף, יצוין כי בהתאם לתקנה 6(ב) לתקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999; העמותה פטורה משתלום אגרת הבקשה משחיא עונה על תנאי התקנה. ככל שתידרש ניתנת בזאת התחייבות לתשלום האגרה לסכום שלא יעלה על 150 שקלים ישראלים חדשים.